

Finansiella resor: Resonerande kring skulder och pengar bland unga vuxna i Sverige (populärvetenskaplig sammanfattning)

Unga vuxna nämns ofta som bland de mest ekonomiskt utsatta grupperna och Sverige karakteriseras ofta som ett av de länder i EU som har de mest skuldsatta hushållen. Även om hushållens skuldsättning främst är kopplad till bostadslån, har även andra former av kreditanvändning blivit allt vanligare. Mot bakgrund av en ökande tillgång till lättillgängliga konsumentkrediter, en tuff bostadsmarknad med färre mindre hyresrätter och en tendens till uppskjutet inträde i vuxenlivet, hur navigerar unga svenskar dessa omständigheter?

Denna studie bygger på intervjuer (fokusgrupper, dyadiska och individuella) med trettiofyra unga vuxna mellan 18 och 29 (24 kvinnor och 9 män) från fem städer i Sverige för att utforska deras resonerande kring pengar, konsumtion, skulder och krediter. Det empiriska materialet utgörs även av enkätdata som samlats in i samband med intervjuerna, samt annonser och information om "ekonomiska möjligheter" som unga stöter på i sin vardag.

Ett nyckelfynd i denna studie är att dessa unga refererar till vad som bäst kan beskrivas som en form av *pengapratetikett* i intervjuerna. Att prata om pengar förväntas följa vissa underförstådda regler eller en viss etikett. Denna uppförandekod är nära relaterad till vuxenblivande och vad det innebär att vara ekonomiskt ansvarsfull. Ett andra nyckelfynd handlar om hur dessa unga vuxna refererar till sina egna och andras ekonomiska praktiker och resonemang i termer av *finansiella resor*. Dessa finansiella resor innebär att individens sätt att hantera och resonera kring pengar förändras under livets gång, men också hur faser i livet är förknippade med förväntningar på vad det innebär att hantera en privatekonomi som vuxen. Det handlar om vilka utgifter som bör prioriteras och när, samt vikten av självförverkligande och att leva det liv individen själv vill leva.

Ett tredje nyckelfynd handlar om vikten av olika former av investeringar och hur individen i sitt ekonomiska handlande bör prioritera ett spenderande som skapar olika former av mervärde. De unga vuxna talar om investering i termer av framtida ekonomisk trygghet, vardaglig konsumtion, sociala relationer, samt det man skulle kunna kalla *jagets entreprenörskap*. I relation till den senare betonas vikten av personlig utveckling, självförverkligande, att få nya erfarenheter och ökad kunskap.

Slutligen visar ett fjärde nyckelfynd hur dessa unga vuxna tillskriver pengar stor vikt när det gäller dess möjliggörande egenskaper. Unga vuxna hänvisar till olika typer av ekonomiska medel som ger dem friheten att kontrollera, underhålla och forma sin identitet och den livsstil som de vill leva.

Studien argumenterar för vikten av att växla mellan olika teoretiska perspektiv och analytiska verktyg för att bättre förstå unga vuxnas resonemang om pengar, konsumtion, krediter, lån och privatekonomi. I studien används ett kombinerat perspektiv bestående av teorier om moralisk ekonomi, pengars kulturella och sociala betydelse, finansialisering av vardagslivet, livsförlopp, samt konsumtion och dess sociala betydelse.